

דף מזכרת
SOUVENIR LEAF · PAMÉTNÍ LIST

מורשת יהודי סלובקיה
JEWISH CULTURE IN SLOVAKIA
ŽIDOVSKÁ KULTÚRA NA SLOVENSKU

הנפקה משותפת ישראל - סלובקיה
JOINT ISSUE ISRAEL-SLOVAKIA

SLOVENSKO

12
SK

MUZEUM ŽIDOVSKÉ KULTURY

SLOVENSKO

18
SK

MUZEUM ŽIDOVSKÉ KULTURY

1.90

1.90

1.90

1.90

1.90

1.90

1.90

1.90

1.90

1.90

רשות הדואר
Israel Postal Authority
PHILATELIC SERVICE השירות הבולאי

Jewish Culture in Slovakia
מורשת יהודי סלובקיה

Jewish Culture in Slovakia
מורשת יהודי סלובקיה

מורשת יהודי סלובקיה

ממצאים ארכיאולוגיים מעידים שכבר במאה ה-5 נמצאו יהודים בשטח סלובקיה. הנוכחות היהודית באזור נקטעה עם ראשית שקיעתה של האימפריה הרומית. החל במאה ה-12 באו לשטח סלובקיה פליטים יהודים שנמלטו מארצות המערב בעת מסעי הצלב ונראה שהקהילה הראשונה נוסדה בעיר ניטרה. קהילות יהודיות, כפי שנשתמרו עד ימי השואה, החלו להתגבש בסוף המאה ה-17, הן נוסדו על ידי פליטים ממורביה, מגורשי וינה ויהודים שנמלטו מפולין בעת גזירות ת"ח ות"ט (1648-1649).

מתחילת המאה ה-19 ידעו קהילות סלובקיה פריחה רוחנית, שמרונה בעיר פרשבורג. מלבד ישיבת פרשבורג התקיימו בסלובקיה עוד 38 ישיבות, מהן יצאו אלפי רבנים ותלמידי חכמים שנמנו עם המנהיגות הרוחנית בארצות רבות. מלחמת העולם השנייה הביאה לחורבן הקהילות בסלובקיה. היום עדיין קיימות בסלובקיה כמה קהילות פעילות, מאוגדות בארגון ארצי שמושב בברטיסלבה.

בית העלמין הישן בסניצה הוא יחיד במינו, ואין כדוגמתו על אדמת סלובקיה. בידי חברת קדישא נשתמרו שני כדים חרס גדולים ומפוארים מהמאה ה-18 ששימשו לטהרת המת בטרם הקבורה. בתקופת השואה, כשהיהודי סניצה גורשו למחנות ההשמדה, נשמרו הכדים בנאמנות בידי תושב סניצה, ד"ר פאוול ברקסטוריס. אחרי המלחמה נסדו הכדים למוזאון הלאומי הסלובקי, וכיום הם מוצגים במוזאון למורשת ותרבות יהודית בברטיסלבה. שני הכדים הללו הם האלמנטים המרכזיים בבולי ההופעה המשותפת.

(ע"פ יהושע ר' ביכלר).

תיאור בולי ההופעה המשותפת:

בול מצוות קבורה

במרכז הכד מאוירים דמויות של ארבעה גברים בבגדים טקסיים, הנושאים מת באלונקת קבורה.

בול מצוות ביקור חולים

במרכז הכד - ביקור אצל חולה בעת תפילת אשכבה. אדם חולה שוכב במיטה ומסביבו דמויות של שלושה גברים.

The Heritage of Slovakia Jewry

Archaeological findings show that Jews were on Slovakian territory as early as the 2nd Century. Jewish presence in the region ended as the Roman empire began to fall. Jewish refugees who fled the western countries during the time of the crusades, began arriving in Slovakian territory as the beginning of the 12th Century. The first community appears to have been established in the city of Nitra. Jewish communities, as preserved until the holocaust, began forming at the end of the 17th Century. They were founded by refugees from Moravia, Vienne exiles and Jewish refugees from Poland who fled the 1648-1649 slaughter.

At the beginning of the 19th Century Slovakian Jewry experienced a spiritual flourishing, centered in the city of Pressburg. Slovakia boasted 38 yeshivas in addition to that of Pressburg, all of which trained thousands of rabbis and scholars who became part of the spiritual leadership in many countries. The Second World War destroyed the Slovakian communities. There are still several active communities in Slovakia today, united under a national organization centered in Bratislava.

The ancient cemetery of Senica is unique, and there are no others like it in Slovakia. The Senica burial society was amongst the most senior and renowned in Slovakia. Two large and ornate 18th century ceramic urns used for purifying the dead before burial, were preserved by the burial society. During the holocaust, when the Senica Jews were sent to the concentration camps, the urns were preserved loyally by a resident of Senica, Dr. Pavel Braxatoris. After the war the urns were handed to the National Slovakian Museum, and are currently on display at the Museum for Jewish Culture and Heritage in Bratislava. These urns were the central element's in the design of the joint issue stamps.

(Following Yehoshua R. Buchler)

Description of the joint issue stamps:

The Obligation to Bury the Dead Stamps

The center of the urn shows four men in ceremonial costume, carrying a deceased on the burial stretcher.

The Duty of Visiting the Sick Stamp

The center of the urn - a visit to a sick person during the time of evening prayers. A patient is lying on a bed surrounded by the images of three men.